

הקולוניאליזם והתפתחות העולם המודרני

2 ש"ש

מרצה: פרופ' אחמד סעדי

תקציר בעברית:

הקולוניאליזם הביא בפעם הראשונה בהיסטוריה להפיכת כדור הארץ למכלול אחד. בנוסף לגלוי העולם החדש ודרכי שייט אשר חיברו בין היבשות השונות, התנהלה תנועה מסיבית של בני אדם: חלקם הגיעו לארצות או יבשות אחרות מרצון כמתיישבים או עובדים בזמן שאחרים הובלו כעבדים, דבר שהביא לגיוון האוכלוסיות שחיו באזורים גיאוגרפיים שונים וגם להופעת קבוצות היברידיות חדשות כמו גם להכחדת עמים ילידים. במקביל לכך גם עולם החי והצומח השתנה היות והתנועה של אוכלוסיות לוותה בהעברת זרעים וחיות לאזורים שלא התקיימו בהם לפני כן. תהליכים אלה היו תוצאה של הפעלת כוח אשר לוותה בשנויים מדעיים, תרבותיים ותודעתיים. מטרת הקורס היא לעמוד על שנויים אלה, אשר הביאו להופעת משטר עולמי המאופיין בהיררכיות תרבותיות, אי-שוויון בפיתוח ובעושר וכן באמיתות תרבותיות ובפיתוח שלל פרדיגמות מדעיות.

תקציר באנגלית:

Colonialism led to the emergence of the globe as one whole for the first time in human history. In addition to the discovery of the new world and the maritime routes which connected remote territories and continents together, it prompted massive migration. While some, like settlers and migrant laborers, left their countries largely voluntarily, others, particularly slaves, were forced to do so. This movement of populations resulted in the settlement of various territories by new groups of people, in the emergence of new hybrid human groups as a result of intermixing as well in the annihilation of indigenous peoples. Furthermore, it led to a greater diversity of the fauna and flora in the various territories. The power on which these processes relied was accompanied by cultural and scientific changes. The aim of this course is to discuss these changes and the resultant global regime which has been characterized by cultural hierarchies, inequalities in wealth and development as well as by specific values and the development of certain scientific paradigms.

**** יתכנו שינויים והוספות בסילבוס אך לא בדרישות מהסטודנט**

חובות הסטודנט:

נוכחות של 80% לפחות מהשיעורים (5% הציון) השתתפות פעילה על סמך קריאת חומר החובה (10% מהציון) עבודה מסכמת 85% .

שבוע 1: ההתפשטות הקולוניאלית: הקדמה

חובה:

Magdoff, H. (1985), "Imperialism: A Historical Survey", in H. Alavi & T. Shanin (eds.), *Introduction to Sociology of Developing Societies*. London: Macmillan. 11-28.

רשות:

Abernethy, D (2000), *The Dynamics of Global Dominance*. New Haven: Yale UP. 45-133.

2- גילוי העולם החדש: כדור הארץ כמכלול

חובה:

"הנרי הנווט", "איגרתו של קולומבוס למלכי ספרד על המסע הראשון" ו- "מכתבו של קולומבוס אל לואיס דה סאנטאנחל על המסע הראשון, 1493" בתוך אביהו זכאי (עורך) (1993) *אירופה והעולם החדש*. ירושלים, עמ' 93-120.

"תוכניתו של מאגלאן להקפת העולם, 1519", שם, 146-148.

רשות:

Washburn, W. E. (1962). The meaning of "discovery" in the fifteenth and sixteenth centuries. *The American Historical Review*, 68(1), 1-21.

Todorov, T (1992) *The Conquest of America: The Question of the Other*. New York: Harper Perennial. Pp.

3- ילידים, מהגרים, עבדים ובני הערובת:

חובה:

Israel, J.I. (1975). *Race, Class and Politics in Colonial Mexico*. Oxford UP. Chapter 2 "Mestizos, Negroes, and Mulattoes". Pp. 60-78.

Eltis, D. (2001). The volume and structure of the transatlantic slave trade: a reassessment. *The William and Mary Quarterly*, 58(1), 17-46.

רשות:

Eltis, D., & Engerman, S. L. (1993). Fluctuations in sex and age ratios in the transatlantic slave trade, 1663-18641. *The economic history review*, 46(2), 308-323.

Eltis, D., Lewis, F. D., & Richardson, D. (2005). Slave prices, the African slave trade, and productivity in the Caribbean, 1674–18071. *The Economic History Review*, 58(4), 673-700.

Drescher, S. (1990). The ending of the slave trade and the evolution of European scientific racism. *Social Science History*, 14(03), 415-450.

Lovejoy, P. E. (1982). The volume of the Atlantic slave trade: A synthesis. *The Journal of African History*, 23(04), 473-501.

Foxhall, K. (2011). From convicts to colonists: The health of prisoners and the voyage to Australia, 1823–53. *The Journal of imperial and commonwealth history*, 39(1), 1-19.

Forbes, J. D. (1983). Mustees, half-breeds and zambos in Anglo North America: Aspects of black-Indian relations. *American Indian Quarterly*, 57-83.

Ostler, J. (2015). " To Extirpate the Indians": An Indigenous Consciousness of Genocide in the Ohio Valley and Lower Great Lakes, 1750s–1810. *The William and Mary Quarterly*, 72(4), 587-622.

Young, M. E. (1958). Indian removal and land allotment: The civilized tribes and Jacksonian justice. *The American Historical Review*, 64(1), 31-45.

Cave, A. A. (2003). Abuse of Power: Andrew Jackson and the Indian Removal Act of 1830. *Historian*, 65(6), 1330-1353.

Wolfe, P. (2006). Settler Colonialism and the Elimination of the Native. *Journal of Genocide Research*, 8(4), 387-409.

4 - קולוניאליזם והמודרניזציה של אירופה

חובה:

Smith, Woodruff D. (1984) 'The function of commercial centers in the modernization of European capitalism: Amsterdam as an information exchange in the seventeenth century', *Journal of economic history* 44: 985-1005.

Eltis, D., & Engerman, S. L. (2000). The importance of slavery and the slave trade to industrializing Britain. *The journal of economic history*, 60(01), 123-144.

רשות:

Marshall, P. J. (1975). British expansion in India in the eighteenth century: a historical revision. *History*, 60(198), 28-43.

Bowen, H. V. (1989). Investment and empire in the later eighteenth century: East India stockholding, 1756-1791. *The Economic History Review*, 42(2), 186-206.

Boot, H. M. (1999). Real incomes of the British middle class, 1760-1850: the experience of clerks at the East India Company. *Economic History Review*, 638-668.

Carlos, Ann, Larry Neal and Kirsten Wandschneider, 'Networks and market makers in Bank of England shares: London 1720', Working paper (2007).

Gelderblom, Oscar, and Joost Jonker, 'Completing a financial revolution: the finance of the Dutch East India trade and the rise of the Amsterdam capital market, 1595-1612', *The journal of economic history*. 64 (2004) 641-672.

Brockway, L. H. (1979). Science and colonial expansion: the role of the British Royal Botanic Gardens. *American Ethnologist*, 6(3), 449-465.

Carmichael, C. (2005). The Violent Destruction of Community during the 'Century of Genocide'. *European History Quarterly*, 35(3), 395-403.

THE WORLD'S FIRST STOCK EXCHANGE, Ph.D. <http://dare.uva.nl/document/2/85961>

5-6 עולמו של הכובש

חובה:

ממי, א. (2004) "דיוקנו של הכובש", בתוך י. שנהב (עורך) קולוניאליזם והמצב הפוסט קולוניאלי. הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר. 47-82.

Hegel, G.W.F. (2000) "Anthropology", in R. Bernasconi & T. Lott (eds.) *The Idea of Race*. Hackett. 38-44.

Bernier, F (2000), "A new division of the earth", in R. Bernasconi & T. Lott (eds.) *The Idea of Race*. Hackett. 1-4

רשות:

Stone, A. (2020). Hegel and colonialism. *Hegel Bulletin*, 41(2), 247-270.

Booth, A., & Deng, K. (2017). Japanese colonialism in comparative perspective. *Journal of World History*, 61-98.

Montagu, A (2000) "The concept of race in the human species in the light of genetics", in R. Bernasconi & T. Lott (eds.), *The Idea of Race*. Hackett. 100-107.

Galton, F (2000) "Eugenics: its definition, scope and aims", in R. Bernasconi & T. Lott (eds.) *The Idea of Race*. Hackett. 79-83.

Hawkins, M (1997) *Social Darwinism in European and American Thought, 1860 -1945: Nature as a Model and Nature as a Threat*. Cambridge: Cambridge UP. 21-123.

Dikötter, (1998). "Race Culture: Recent Perspectives on the History of Eugenics," *American Historical Review* 103 (2): 467-78.

Hudson, N. (1996). From "nation" to "race": The origin of racial classification in eighteenth-century thought. *Eighteenth-century studies*, 29(3), 247-264.

7- עולמו של הנכבש

חובה:

פנון, פ. (2004) "ניסיונו הקיומי של השחור", בתוך י. שנהב שם. 25-46.

Senghor, L (2000) "What is Negritude", in R. Bernasconi & T. Lott (eds.) *The Idea of Race*. Hackett. 136-138.

רשות:

Bernasconi, R. (2002). The assumption of negritude: Aimé Césaire, Frantz Fanon, and the Vicious circle of racial politics. *parallax*, 8(2), 69-83.

Lambert, M. C (1993) "From Citizenship to *Negritude*: 'Making a Difference' in Elite Ideologies of Colonized Francophone West Africa." *Comparative Studies in Society and History* 35.2: 239-62

Newsinger, J. (1997). Britain's opium wars. *Monthly Review*, 49(5), 35 – 42.

8- תיאוריות של קולוניאליזם:

חובה:

Karl Marx, "The British Rule India,"

<http://www.marxists.org/archive/marx/works/1853/06/25.htm>

Karl Marx, "The future results of British rule in India,"

<http://www.marxists.org/archive/marx/works/1853/07/22.htm>

Wallerstein, E. (1985), "The Rise and the Future Demise of the World Capitalist System: Concepts for Comparative Analysis", in H. Alavi & T. Shanin (eds.), *Op-Cit*. 29-53.

רשות:

Cain, P. J. (1985). Hobson, Wilshire, and the Capitalist Theory of Capitalist Imperialism. *History of Political Economy*, 17(3), 455-460.

Semmel, B. (1961). The philosophic radicals and colonialism. *The Journal of Economic History*, 21(04), 513-525.

Patrick Wolfe (1987) "History and Imperialism: A Century of Theory, from Marx to Postcolonialism," *American Historical Review* 102 (2): 388-420

9-10 - שבוע: הקולוניאליזם והצגתו

חובה:

סעיד, א. (2000), אוריינטליזם. תל-אביב: עם עובד. 33-102

מיטשל, ט. (1999). "האוריינטליזם וסדר העולם כתערוכה", ג'מאעה. 5: 73-98

Low, M (2003) "The Japanese colonial eyes: science, exploration, and empire", in P. Christopher & N. Peterson (eds.), *Photography's Other Histories*. London: Duke University press. 100-118.

Launius, S., & Boyce, G. A. (2021). More than metaphor: settler colonialism, frontier logic, and the continuities of racialized dispossession in a southwest US city. *Annals of the American Association of Geographers*, 111(1), 157-174.

רשות:

האלידיי, פ. (1998). "ה'אוריינטליזם' ומבקריו", ג'מאעה. 2: 63-87.

פיטרברג, ג. (1997). "אלברט חוראני המנוח ושאלת האוריינטליזם", ג'מאעה. 1: 36-48.

Said, E (1993), *Culture & Imperialism*. London: Chatto & Windus. 252-265; 288-340.

Turner, B. (1989), "From Orientalism to Global Sociology", *Sociology*. 629-638.

Joseph-Gheverhese, G. et. al, (1990), "Eurocentrism in the Social Sciences", *Race & Class*. (4): 1-26.

Duane, P (1980) "Boy's literature and the idea of empire", *Victorian Studies*. 24 (1): 104-120.

שבוע 12: דה-קולוניזציה:

חובה:

סארטר, ז.פ. (2006) "הקדמה למהדורת 1961", בתוך פ. פאנון *מקוללים עלי אדמות*. בבל: 19-39.

פאנון, פרנץ (2006) "תלאותיה של התודעה הלאומית", בתוך *מקוללים עלי אדמות*. בבל: 141-189.

Mamdani, M (2008) "Lessons of Zimbabwe", *London Review of Books*. 4 December .

http://www.lrb.co.uk/v30/n23/print/mamd01_.html

רשות:

אוונס, מ. (2004) "ההארק: הניסיון והזיכרון של סייעניה המוסלמים של צרפת", בתוך אלכסנדר, מ. ואחרים *עורכים) מלחמת אלג'יריה: חוויות, דימויים, עדויות*. תפוז. פרק 7. 145-164.

שבוע 13: הקרב על אלג'יר: הבעייתיות של המעבר לעולם פוסט-קולוניאלי:

הקרנת הסרט הקרב על אלג'יר ודיון באליברט קמו:

חובה:

Carroll, D. (2007). *Albert Camus the Algerian*. New York: Columbia UP.

רשות:

Said, E. (1993). *Culture & Imperialism*. London: Chatto & Windus

